

UZASADNIENIE

D. O. został obwiniony o to, że w okresie od 06 grudnia 2022 r. do 27 grudnia 2022 r. w T., gm. J., pow. (...), woj. (...) wspólnie i w porozumieniu z B. O. oraz T. O. w celu dokuczenia M. O. (1) poprzez wielokrotne wystawianie przedmiotów i maszyn z budynku gospodarczego złośliwie go niepokoił, **tj. o wykroczenie z art. 107 k.w.**

Sąd Rejonowy w Sokołowie Podlaskim, II Wydział Karny wyrokiem z dnia 21 listopada 2023 roku, sygn. akt II W 222/23:

I. obwinionego D. O. w ramach zarzucanego mu czynu uznał za winnego tego, że w okresie od bliżej nieustalonego dnia po 11 listopada 2022 r. do dnia 27 grudnia 2022 r. w T., gm. J., pow. (...), woj. (...) w celu dokuczenia M. O. (1) poprzez dwukrotne przemieszczenie należących do niego przedmiotów i maszyn ze wspólnego budynku gospodarczego i posesji poza działkę siedliskową złośliwie go niepokoił, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 107 k.w. i za ten czyn na podstawie art. 107 k.w. wymierza mu karę grzywny w wysokości 300,00 zł (trzysta złotych);

II. obwinionych B. O. i T. O. od dokonania zarzucanych im czynów uniewinnił;

III. zasądził od oskarżyciela posiłkowego M. O. (1) na rzecz obwinionego B. O. kwotę 504,00 zł (pięćset cztery złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. zasądził od obwinionego D. O. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30,00 zł (trzydzieści złotych) tytułem opłaty oraz obciążył go zryczałtowanymi wydatkami postępowania w wysokości 100,00 zł (sto dwadzieścia złotych);

V. stwierdza, iż wydatki postępowania w części uniewinniającej ponosi Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku, obrońca obwinionego D. O. wniósł w ustawowym terminie apelację, zaskarżając wydany wyrok w całości na korzyść obwinionego, jednocześnie zarzucając mu dokonanie błędnych ustaleń faktycznych polegających na przyjęciu, iż zachowania obwinionego - wystawianie z posesji maszyn - stanowią dokuczanie i złośliwe niepokojenie M. O. (1) w sytuacji, gdy:

- M. O. (1) kupuje kolejne maszyny i na złość obwinionemu stawia je na nieruchomości wspólnej bez jego zgody celem utrudnienia korzystania z niej i wykazania w sprawie o podział majątku, że prowadzi na niej gospodarstwo rolne;
- Na działce siedliskowej mieszka jedynie obwiniony, a M. O. (1) zamieszkuje w Wielkiej Brytanii, co jednoznacznie świadczy o tym, kto jest faktycznym posiadaczem nieruchomości siedliskowej;
- Maszyny byty przestawiane na działkę sąsiednią stanowiącą także przedmiot współwłasności stron (gdzie M. O. (1) wie może je stawiać, czym nie utrudni korzystania z nieruchomości obwinionemu) celem uporządkowania działki siedliskowej, ułatwienia swobodnego korzystania z niej i koszenia trawy;
- Obwiniony korzystał z prawa do korzystania z nieruchomości wspólnej, która faktycznie jest w jego posiadaniu;
- Działania obwinionego wynikają z prawa do korzystania z części wspólnych nieruchomości, które ograniczone jest właśnie działaniem pokrzywdzonego (dowodzi maszyny, zastawia garaż, przywozi na złość stare przedmioty, wykosił drzewka na łące itd.) dlatego nie sposób przyjąć, aby obwiniony kierował się złośliwością w sytuacji, gdy sam jest stale niepokojony przez M. O. (1);
- Obwiniony działa złośliwie o czym świadczy powtarzalność jego zachowań podczas, gdy wynika ona z analogicznych zachowań M. O. (1), który stale zastawia garaż różnymi rzeczami, zwozi na nieruchomość stare maszyny rolnicze i odpady budowlane w sytuacji, gdy nie mieszka na tej nieruchomości od wielu lat;

- M. O. (2) dąży do zawarcia porozumienia co do sposobu korzystania z działki siedliskowej w sytuacji, gdy M. O. (1) korzysta z 3 pozostałych nieruchomości stanowiących przedmiot współwłasności, a obwiniony mu tego nie utrudnia, natomiast z działki siedliskowej M. O. (1) nie korzystał, a dodatkowo M. O. (1) stale eskaluje konflikt nasyłając brata stron P. O., który do nieruchomości nie ma żadnych praw;
- Obwiniony ma prawo przywrócić posiadanie nieruchomości siedliskowej, na której zamieszkuje na podstawie 343 k.c.
- M. O. (1) stale narusza posiadanie nieruchomości siedliskowej obwinionego naruszając tym samym art. 342 k.c.

Powołując się na powyższe zarzuty, obrońca wniósł o:

1. zmianę wyroku i uniewinnienie obwinionego, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia;
2. zasądzenie kosztów pomocy prawnej świadczonej przez adwokata na etapie postępowania apelacyjnego według norm przepisanych;

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego jako bezzasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie. Poddając zaskarżoną część wyroku pod kontrolę instancyjną Sąd Okręgowy nie stwierdził, aby została ona wydana w następstwie obrazy przepisów prawa procesowego bądź materialnego. Sąd Odwoławczy nie dopatrył się jakichkolwiek uchybień w procedowaniu Sądu I instancji, który prawidłowo zebrał i ujawnił konieczną ilość dowodów pozwalających na ustalenie stanu faktycznego przedmiotowego zdarzenia.

Zarzut sformułowany w apelacji opiera się na twierdzeniu iż zachowania obwinionego, wbrew ustaleniom Sądu I instancji, nie stanowią dokuczania i złośliwego niepokojenie, a co za tym idzie, nie spełniają dyspozycji art. 107 k.w. Zdaniem Sądu Okręgowego, powyższy zarzut jest chybiony. Wykroczenie stypizowane w art. 107 może zostać popełnione tylko umyślnie, i to z zamiarem bezpośrednim zabarwionym celem działania. Dla przypisania sprawcy realizacji strony podmiotowej konieczne jest bowiem ustalenie, że zachowania swe podejmował w celu dokuczenia pokrzywdzonemu. Ponadto sprawca musi dopuszczać się zabronionych zachowań złośliwie, co także oznacza zachowanie nacechowane wyraźną intencją uprzykrzenia życia ofierze. Dodatkowo, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2013 roku, sygn. akt III KK 213/12, LEX nr 1288694, pochylił się nad kwestią znamienia złośliwości i stwierdził, że złośliwość oznacza szczególne nastawienie sprawcy przejawiające się w chęci dokuczenia, zrobienia przykrości, wyprowadzenia z równowagi. Złośliwe niepokojenie w rozumieniu art. 107 kw. to wzbudzanie niepokoju, obawy, lęku, polegające na zakłóceniu spokoju lub innych zachowaniach wyprowadzających pokrzywdzonego z równowagi psychicznej.

Jak wynika z akt, D. O. zeznał, iż przemieścił należące do oskarżyciela posiłkowego rzeczy w postaci okien, kosiarki, kół, opon i samochodu marki M. na nieogrodzoną część siedliska, znajdującą się po przeciwnej stronie drogi. Przemieszczenie to odbyło się wbrew woli oskarżyciela posiłkowego. Wyjaśnienia te pokrywały się również z zeznaniami M. O. (1) i P. O., dlatego słusznie Sąd I instancji dał im wiarę. Ponadto, zdaniem Sądu Okręgowego, sąd pierwszoinstancyjny prawidłowo uchwycił znamię złośliwości w zachowaniu obwinionego. Wskazują na to ujawnione w toku postępowania okoliczności iż konflikt rodzinny trwa od wielu lat, zachowania obwinionego powtarzają się i mają miejsce w czasie, gdy oskarżyciel posiłkowy znajduje się w Wielkiej Brytanii, co sprawia, że nie może on zareagować ani w żaden sposób sprzeciwić się zachowaniu obwinionego, dlatego zdaniem Sądu Okręgowego, działanie D. O. nakierowane było na wywołanie niepokoju, obawy, lęku, lub w inny sposób wyprowadzenie M. O. (1) z równowagi psychicznej.

O złośliwość jaką cechuje się zachowanie D. O. świadczy również fakt, iż obwiniony nie akceptuje kompromisowego rozwiązania, bowiem ignorował prośby oskarżyciela posiłkowego o wskazania miejsca, gdzie ten mógłby przechowywać swoje rzeczy tak, aby nie stanowiły przeszkody w korzystaniu z nieruchomości.

Obrońca obwinionego w apelacji wskazuje na okoliczność, iż M. O. (1) kupuje kolejne maszyny i na złość obwinionemu stawia je na nieruchomości bez jego zgody, jednocześnie nie zostały przedstawione żadne dowody, które miałyby te twierdzenia potwierdzać. Zdaniem Sądu Okręgowego, przytoczona okoliczność nie ma de facto większego znaczenia, bowiem świadczy jedynie o wzajemnym konflikcie, co zostało wzięte pod uwagę przez Sąd I instancji przy orzekaniu o wymiarze kary.

Następnie obrońca obwinionego wskazuje, iż M. O. (1) na co dzień zamieszkuje w Wielkiej Brytanii, co zostało również wykazane już w postępowaniu przed Sądem Rejonowym. Fakt ten ma o tyle znaczenie, o ile nadaje zachowaniu obwinionego dodatkowy walor złośliwości. Ponadto, należy wskazać, że oskarżyciel posiłkowy pomimo zamieszkiwania poza granicami Polski, interesuje się sytuacją działki i okazuje gotowość do kompromisu, tj. przestawienia swoich ruchomości tak, aby nie były problematyczne dla obwinionego.

W uzasadnieniu zarzutów sformułowanych w apelacji wysuwa się narracja, iż obwiniony przenoślił rzeczy oskarżyciela posiłkowego w celu uporządkowania działki siedliskowej i ułatwienia swobodnego korzystania z niej. Prawidłowo zebrany i ujawniony materiał dowodowy, w ocenie Sądu Okręgowego, jednoznacznie wskazuje iż okoliczności przenoszenia rzeczy, czyli ich powtarzalność, ignorowanie przez obwinionego prośby o kompromis, a także działanie bez wiedzy i zgody oskarżyciela posiłkowego, gdy ten znajduje się ponad tysiąc kilometrów od działki, miały na celu rozstrojenie M. O. (1) i nosiły znamię złośliwości.

Postanowieniem Sądu sformułowanym na rozprawie apelacyjnej z dnia 10 kwietnia 2024 roku, do materiału dowodowego został zaliczony dokument – zgoda udzielona przez D. O. na użytkowanie działek przez M. O. (1). Obrońca obwinionego dołączył w/w dokument do apelacji celem wykazania niekonfrontacyjnej postawy obwinionego. Zdaniem Sądu Okręgowego, w zestawieniu z pozostałym materiałem dowodowym, powyższy dokument nie świadczy o niekonfrontacyjnej postawie. Sam obwiniony na rozprawie przed Sądem Rejonowym, wiele miesięcy po sporządzeniu tego dokumentu wskazywał, że dalej będzie rzeczy należące do oskarżyciela posiłkowego wystawiał i przemieszczał, ponieważ jak twierdzi, ma do tego prawo. Świadczy to o kontynuującej się nieustępliwej i złośliwej postawie D. O..

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 marca 2023 roku, sygn. akt II AKa 84/22, LEX nr 3577092, zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania, jakich konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego.

Przenosząc powyższe rozważania na okoliczności sprawy, obrońca obwinionego na łamach apelacji nie wykazał błędu w rozumowaniu Sądu Rejonowego, nie wykazał nieścisłości bądź logicznych sprzeczności. Sąd Okręgowy poddając orzeczenie kontroli instancyjnej nie stwierdził uchybień w tym, ani żadnym innym zakresie.

Orzekając o karze, Sąd Rejonowy wziął pod uwagę zarówno okoliczności łagodzące jak i obciążające a także możliwości finansowe obwinionego, w związku z tym, zdaniem Sądu Okręgowego, wymierzona kara jest adekwatna do stopnia winy oraz społecznej szkodliwości czynu i spełni cele do których dąży. Mając powyższe na uwadze Sąd Odwoławczy na podstawie art. 437 §1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. wyrok w zaskarżonej części wobec D. O. utrzymał w mocy.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze przed Sądem II instancji, orzeczono na podstawie art. 119 k.p.w. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. Na łączną kwotę 80 (osiemdziesięciu) złotych składa się 30 (trzydzieści) złotych opłaty oraz 50 (pięćdziesiąt) złotych zryczałtowanych wydatków za postępowanie odwoławcze, których wysokość wynika z § 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków

postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. poz. 2467).